

Dokumentnr.: 201911302-1

Årsmelding 2018 for Eldrerådet Trøndelag

Leder har ordet:

Trøndelag eldreråd har en kort arbeidsperiode som er lagt til grunn for årsmelding 2018.(ca. 8,5 mnd). Eldrerådet kan se tilbake på en svært aktiv periode.

Fra leders side ble oppstart av eldrerådet spesielt spennende, da ingen av de øvrige medlemmene har hatt verv i fylkeseldreråd før. Uroen viste seg å være ubegrunnet.

Etter sammenslåing til ett fylke, Trøndelag, har ikke leder merket uoverensstemmelser i vedtak /råd.

MEN:»veien blir til mens vi går»

Det er viktig med bred kunnskap og erfaring når eldrerådet skal gi sine råd og uttalelser til saker som fremmes, både for politisk behandling i fylkeskommunale organer men også råd og uttalelser til andre samfunnsaktører. Fylkestinget valgte medlemmer med pågangsmot, vilje til gjennomføring av saker og ulike livserfaringer. Dette er kommet eldrerådet til gode ved behandling av eldrerådets uttalelser i saker som avgjøres i fylkestinget. Der har de politiske representantene frontet eldrerådets syn på en måte som har gitt gode resultater.

Rådet har benyttet fagfolk i administrasjon og andre for å få kunnskap om saker som skulle gis råd om. Sekretærfunksjonen er viktig i slike råd. Med god tilgang til sekretærressurs kan leder være trygg på at saker behandles på riktig måte. Samspillet mellom leder og administrasjon har i perioden fungert etter intensjonen. Dette er viktig også i fremtiden, for å få fortsatt gode prosesser i eldrerådets arbeide.

Rådet har mulighet til å ta opp saker selv og det er blitt praktisert. Nye forskrifter for rådene imøteses med stor interesse. Rådet har deltatt i høringene. Rådene må ikke svekkes av at deres funksjon ikke lenger er hjemlet ved egen særlov. Fylkestinget og kommunestyrer må innse at eldreråd er viktige aktører for livet som eldre i Trøndelag, og for å avsløre mulige uheldige tilstander for de eldre.

Det er valg i 2019. Prosessen med valg av nytt eldreråd er viktig for å få inn forslag på kandidater fra vårt nye store Trøndelag fylke. Det må tas hensyn til geografi-alder-kjønn og ulik yrkes bakgrunn. Samtidig må det tas høyde for at eldrerådet er en viktig samarbeidspartner for å få ting på plass. I tillegg til nødvendig sekretærressurs bør det ses på tilrettelegging for leders arbeid ved at dette honoreres på like linje med leder for andre råd og utvalg. Leder imøteser nyvalgt eldreråd med spenning og håper fylkestinget treffer godt med valg av medlemmer.

ST melding nr 15 »Leve hele livet» og velferdsteknologi er to store saksområder som er blitt tatt opp og som er ønskelig skal videreføres i neste periode. Fundamentet som er lagt for fylkets eldreråd i denne perioden bør videreføres. Det som her er omtalt krever at nytt eldreråd følger opp intensjonene i det arbeide som er påbegynt.

Leder ser tilbake på et svært spennende og lærerikt år. Humor og alvor har vært tilstede i ulike sammenhenger og leder har inntrykk av en godt sammensveiset gjeng, som kan gi råd til det beste for eldre i vårt fylke.

Vil til slutt takke fylkesting, administrasjon, sekretær og sist, men ikke minst medlemmene i Trøndelag eldreråd, for godt samarbeide og en fin og travel tid som leder.

Hildur Fallmyr
Leder Eldrerådet Trøndelag

Innhold

Innledning	5
Eldrerådets medlemmer perioden 2018-2019	5
Budsjett	5
Møter og saker i 2018	6
Landskonferanse for fylkeskommunale eldreråd 2018	6
Årskonferansen 2018 for kommunale eldreråd i Trøndelag	7
Orienteringer	8
Deltakelse	8
Oppnevninger	9
Vurdering av eldrerådets påvirkingskraft	9
Viktige oppgaver i tida framover:	9

Innledning

Eldrerådet Trøndelag ble oppnevnt av Fylkestinget Trøndelag i deres møte 28. februar 2018, under sak 33/18 for perioden 2018 – 2019 (inneværende fylkestingsperiode).

Eldrerådets arbeide skjer etter reglement vedtatt av fylkestinget 18.10.2017, samt gjeldende Eldrelov med tilhørende retningslinjer.

De har i sitt arbeide i 2018 tatt utgangspunkt i møteplan og aktuelle aktiviteter, som ble behandlet og vedtatt i sak 01/18.

Eldrerådet Trøndelag er administrativt lagt til Politisk sekretariat, og har fast sekretærfunksjon tilhørende denne avdelingen. Sekretær og rådgiver for Eldrerådet Trøndelag har i 2018 vært Ann-Karin Mellingen.

Eldrerådets medlemmer perioden 2018-2019

Syv medlemmer, foreslått fra organisasjonene/foreningene, med personlige varamedlemmer:

Medlem

Hildur Fallmyr, Nærøy (leder)
Lars Liabø, Kyrksæterøra
(nestleder)
Karin Talmo, Verran
Bjørn Guribus, Trondheim
Finn Røe, Meråker
Marie B. Aashagen, Trondheim
Ellrun Thun Saur, Steinkjer

Personlige varamedlem

Asveig Stein, Løkken Verk
Odd-Harald Bjørnøy, Levanger

Agot Istad, Frosta
Eldar Hernes, Trondheim
Aage Borrmann, Trondheim
Björg Jacobsen, Trondheim
Jon Bjarne Johansen, Namsskogan

To medlemmer fra fylkestinget, med personlige varamedlemmer

Medlem

Sveinung Gundersen, Frøya
Egil Haugbjørg, Meråker

Personlige varamedlem

Jan B Vindheim, Trondheim
Svein Otto Nilsen, Trondheim

Foran Karin Talmo, Hildur Fallmyr (leder), Lars Liabø (nestleder), Marie B Aashagen

Bak: Sveinung Gundersen, Ellrun Thun Saur, Egil Haugbjørg, Bjørn Guribus og Finn Røe

Budsjett

Eldrerådet Trøndelag startet sin funksjonstid fra 1. mars 2018. De ble tildelt et budsjett på totalt 200.000,-. Uten tidligere erfaring for drift av eldrerådet ble denne rammen ansett som en «rådgivende» størrelse. Eldrerådet brukte i 2018 kr 242.968 i 2018. Overskridelsen forklares med stor aktivitet, og at nesten hele rådet deltok på Landskonferansen. Det er tatt høyde for erfaring fra nåværende aktivitetsnivå i budsjettet for 2019.

Møter og saker i 2018

Eldrerådet har i 2018 gjennomført 6 møter, deltatt på Landskonferanse for fylkeskommunale eldreråd og arrangert Årskonferanse for kommunale eldreråd i Trøndelag.

Det har også i perioden vært avholdt 3 AU-møter (leder, nestleder og sekretær).

Eldrerådet behandlet i 2018 39 saker. Av sakene nevnes:

- Uttalelse til Økonomiplanen for fylkeskommunen,
- høringsuttalelser til fylkeskommunale samferdsels-strategier,
- Trøndelagsplanen og
- andre fylkeskommunale plansaker.

Et annet viktig fokusområde for eldrerådets virksomhet i 2018 har vært etablering av kontakt og deltakelse i andre samfunnsfora, som f.eks.:

- Folkehelsealliansen.
- Planlegging og gjennomføring av den første årskonferansen for kommunale eldreråd i det nye fylket; Trøndelag,

har også vært en vesentlig oppgave i 2018.

Det å etablere kontakt med de kommunale eldreråd er en prioritert aktivitet.

Møtene med tilhørende dokumenter legges ut på [Trøndelag fylkeskommunes hjemmeside/Politikk/Møteplan og saksdokumenter/Politiske møter og saksdokumenter/Eldrerådet](http://opengov.cloudapp.net/Meetings/TRFKPROD/Boards/Details/200181) – alternativt:
<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/TRFKPROD/Boards/Details/200181>

Landskonferanse for fylkeskommunale eldreråd 2018

Konferansen ble arrangert av Troms fylkeskommune og ble holdt i Tromsø 4. – 6. juni 2018

I utgangspunktet ble det gitt rom for at alle rådsmedlemmene kunne delta på årets Landskonferanse, og 7 medlemmer og sekretær fikk anledning til å delta. Begrunnelsen for såpass bred deltakelse var ønsket om felles erfaringsoppbygging i en oppstartsfase. Erfaringene var udelt positive med hensyn på læring for det videre arbeidet i rådet. I løpet av nesten 3 hele dager, som konferansen ble gjennomført på, ble temaer som «Aldersvennlige samfunn», «Humor – en viktig livsfaktor for eldre» og «Leve Hele Livet» presentert. Utflukten til Sommarøy og Sommarøy Arctic Hotell med innlagt program ble velsignet med noen timers sommerlig vær og god humor. Landskonferansen vedtok også ulike uttalelser for videreformidling. Trøndelag Eldreråd bidro med 3 av disse.

Totalt deltok 88 personer på landskonferansen 2018.

Årskonferansen 2018 for kommunale eldreråd i Trøndelag

Eldrerådet Trøndelag vedtok i sitt første møte å prioritere kontakt med kommunale eldreråd i vårt nye fylke, og i første omgang arrangere årskonferanse for de kommunale eldrerådene.

Årskonferansen for kommunale eldreråd ble arrangert 11. og 12. september 2018 på Stjørdal.

Av fylkets 48 kommuner deltok 54 representanter fra 26 kommuner fra hele Trøndelag, dvs en oppmøteprosent på ca 54. I tillegg var N-T Pensjonistforbund representert.

Hele Eldrerådet Trøndelag deltok også på konferansen.

Lignende konferanser har vært arrangert i nord-delen av fylket helt siden 1996, som en årlig konferanse for kommunale eldreråd. Deltakerprosenten der har vært svært stor – de aller fleste hadde en deltakelse på mellom 21-23 kommunale eldreråd (av 24 kommuner). Samme praksis har ikke vært etablert i sør-delen. Det var derfor knyttet spenning til responsen fra kommunene denne gangen.

Ett av målene med konferansen var å kunne bidra med nyttig informasjon og gode erfaringsutvekslinger. Samtidig var det også et ønske å nå så mange kommunale eldreråd som mulig, spesielt med tanke på Trøndelag som nytt fylke og ønsket om å etablere gode forbindelser i vårt nye fylke.

Med 26 kommunale eldreråd representert vil det si en oppmøteprosent på ca 54. Noe som må sies å være litt i underkant av forventet.

Fra programmet kan nevnes:

- Leve Hele Livet – ny eldrereform v/statssekretær Anne Bramo,
- Aktive eldre v/Astrid Nøkleby Heiberg,
- fylkestannlege Kari Strand om tannhelse for eldre i kommunene,
- Helsefremmende og forebyggende tiltak i kommunene ved Guri Lyngstad og
- Eldre og kosthold v/Camilla Sandvik, Nord Universitet.

Fylkesordfører Tore Sandvik bidro med innlegg under oppstart 2. dag av konferansen.

Engasjementet fra deltakerne under konferansen var stort og ut fra evaluerings-skjemaene ser det ut som dette er et ønsket fora. Deltakerne var stort sett fornøyd med både innhold og gjennomføring og kom også med mange forslag til tema på senere konferanser.

Orienteringer

Under oppstartsmøtet 15. mars sammen med Integreringsrådet og Rådet for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne (RLF)

- Ass rådmann Ole Tronstad, og sekretærer fra Politisk sekretariat.
Temaer: Generell intro og informasjon om Trøndelag fylkeskommune og rådenes ansvarsområde, reglementer som hører til.

7. november:

- Orientering om Økonomiplan 2019-2022 med budsjett 2019 v/Sveinung Salater

Ekstraordinært møte 5. desember. Felles infomøte med RLF.

- Janne Lønsethagen, samferdselsavdelingen vedrørende 2 plansaker innen samferdselsområdet (Anbudsstrategi for regionanbud 2021 og Løyvepolitikk for kommersielle bussruter)

Deltakelse

Landskonferanse for fylkeskommunale eldreråd, 4. -6. juni i Tromsø.

Deltakere: Hildur Fallmyr, Bjørn Gurihus, Egil Haugbjørg, Ellrun Thun Saur, Finn Røe, Karin Talmo og Sveinung Gundersen

Møte med Telemark eldreråd og Vestfold eldreråd v/lederne, 18. september på Stjørdal.

Deltakere: Hildur Fallmyr og Lars Liabø.

«Bruker og etat møtes 2018» Dagkonferanse 25. september på Stiklestad.

Deltakere: Hildur Fallmyr, Marie B Aashagen og Bjørn Gurihus.

Folkehelsealliansens årskonferanse 5. oktober på Stjørdal.

Deltakere: Hildur Fallmyr og Bjørn Gurihus.

Møte med RLF's arbeidsutvalg 9. november på Steinkjer.

Deltaker: Hildur Fallmyr.

Møte med Leka eldreråd 12. november.

Deltaker: Hildur Fallmyr.

Dagkonferanse om funksjonelle boliger, 20. november i Trondheim.

Deltaker: Marie B. Aashagen.

HOD's gjennomføringskonferanse vedrørende reformen Leve Hele Livet, 11. desember i Trondheim.

Deltaker: Hildur Fallmyr.

Møte i Brukerutvalg NAV Inn-Trøndelag på Steinkjer

Deltaker: Karin Talmo

I tillegg har sekretæren for eldrerådet deltatt på flere av konferansene.

Oppnevninger

- Brukerutvalg NAV Inn-Trøndelag.
Brukerrepresentant fra Eldrerådet: Karin Talmo
- Pensjonistforbundet Nord-Trøndelag:
Hildur Fallmyr representerer eldrerådet i møter.
- Pensjonistforbundet Sør-Trøndelag:
Lars Liabø representerer eldrerådet i møter.
- Folkehelsealliansen Trøndelag.
Representant: Hildur Fallmyr. Vara: Bjørn Gurihus.
- Samarbeidsprosjekt med RLF vedrørende regionale konferanser i Trøndelag.
Hildur Fallmyr og Egil Haugbjørg deltar (ER-sak 37/18)
- KUN's temamøter om rus og vold mot eldre (oppstart og ev. evaluering)
Representant Hildur Fallmyr

Vurdering av eldrerådets påvirkingskraft

Når det gjelder eldrerådets påvirkning opp mot andre samfunnsaktører er rådets deltakelse på landskonferansen for fylkeskommunale eldreråd ett eksempel som kan fremheves. Der deltok nesten hele rådet. Foruten kontakt- og erfaringsutveksling med øvrige fylkeskommunale eldreråd fikk Eldrerådet Trøndelag gjennomslag for sine innsendte forslag til uttalelser.

En annen arena med stor påvirkningsmulighet er kontakten med de kommunale eldreråd, som eldrerådet selv arrangerer. Den gir kunnskap og ser på utfordringer. Deltakerne kan debattere og formidle gode erfaringer. Med konferanse for kommunale eldreråd kan arbeidet også i kommunene styrkes og ansees meningsfullt. Konferansen vil i neste omgang blant annet speile ønsker om tema fra deltakerne.

Eldrerådet har fått til behandling og uttalelse fylkeskommunale plansaker hvor eldres situasjon berøres. I saker som sluttbehandles av fylkestinget er eldrerådets syn kommet klart frem under fylkestingets behandlinger. Dette er mulig ved at rådet har medlemmer som også sitter i fylkestinget. Dette har fungert veldig tilfredsstillende.

Så er det den demokratiske prosessen som til syvende og sist avgjør om rådets uttalelser/anbefalinger blir tatt til følge eller ikke.

Viktige oppgaver i tida framover:

I tråd med ST melding 15 må eldrerådene bli med i arbeidet som nå settes i gang, med kartlegging og tilslutt gjennomføring av tiltak som berører eldres levekår i kommunene/fylket. Fokus i dette arbeidet må være brukermedvirkning; det at brukerne får mulighet til å gi uttrykk for hva de mener om for eksempel mat, tilsyn osv osv. Brukermedvirkningen må være sektor-overgripende. Det er viktig at eldrerådene enten det er i kommune eller fylkeskommune kommer i god prosess med disse sakene til beste for eldre og deres levekår.